

Verklaring over de Principal Adverse Impacts – PAI - van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

1. Inhoud.

1.	Samenvatting	3
2.	Beschrijving van de PAI's van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren	5
3.	Beschrijving van beleid om de PAI's van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te prioriteren	12
4.	Beleid verplichtingen	18
5.	Verwijzingen naar internationale normen	21

1. Samenvatting

Candriam (LEI 549300XGY5ASDHYKF231) onderzoekt de Principal Adverse Impacts (PAIs) van haar investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren.

Deze geconsolideerde verklaring van materiële nadelige effecten voor de Candriam Groep, die de periode van 1 januari tot 31 december 2022 bestrijkt, bevat:

- Een beschrijving van de PAI's van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. Cijfers en een beschrijving van de acties die zijn ondernomen om de belangrijkste geïdentificeerde negatieve gevolgen te vermijden of te verminderen.
- Een beschrijving van de beleidsmaatregelen om de PAI's vast te stellen en te prioriteren, van toepassing vanaf 30 juni 2021. Het Sustainability Risk Committee van Candriam is verantwoordelijk voor het valideren van dit beleid en het toezicht op de implementatie ervan.
- Een beschrijving van het engagementbeleid gericht op het verminderen van de belangrijkste negatieve gevolgen.
- Een beschrijving van alle internationaal erkende referentiekaders die Candriam gebruikt.

Candriam pakt de PAI's in haar beleggingsproces aan door middel van: (1) haar uitsluitingsbeleid; (2) Candriam's eigen ESG-analyse en ratingmodel; (3) en betrokkenheid bij emittenten en uitoefening van stemrecht.

Op milieugebied heeft Candriam besloten om tegen 2022 het volgende uit te sluiten:

- 67¹ nieuwe bedrijven na het overschrijden van de drempel van 5% voor blootstelling aan thermische kolenactiviteiten;
- 228² nieuwe bedrijven na het overschrijden van de drempel van 5% voor blootstelling aan conventionele olie en gas; en
- 14³ nieuwe bedrijven na het overschrijden van de drempel van 5% voor blootstelling aan onconventionele olie en gas.

Om de blootstelling aan koolstofintensieve emissies verder te verlagen, is de uitsluitingsdrempel voor thermische kolen in het wereldwijde uitsluitingsbeleid van Candriam verlaagd van 10% naar 5% in 2023. Deze maatregel is bedoeld om Candriam's inzet voor duurzame ontwikkeling en milieuverantwoordelijkheid te versterken door het interne beleid af te stemmen op de marktnormen voor verantwoord beleggingsbeheer.

Naast deze uitsluitingen probeert Candriam de impact van bedrijven op de klimaatverandering te beoordelen, met name door de BKG-uitstoot te analyseren die verband houdt met het gebruik van hun producten of diensten en hun eigen activiteiten. Bedrijven waarvan de producten of diensten geassocieerd worden met een hoge uitstoot van broeikasgassen, zoals bedrijven die actief zijn in de sector van fossiele brandstoffen of de luchtvaartindustrie, scoren over het algemeen negatief in deze beoordeling.

Wat betreft onze corporate engagement activiteiten voor 2022, heeft Candriam besloten om zich te richten op een aantal specifieke campagnes:

- De *Net Zero campagne*: heeft als doel een actieve en effectieve energietransitie in geïnvesteerde bedrijven te ondersteunen, om hun activiteiten af te stemmen op een traject dat de opwarming van de aarde beperkt tot 1,5°C. We richten ons op de belangrijkste veroorzakers van de broeikasgasemissies van onze portefeuilles (op

¹ Perimeter voor alle financiële producten die het uitsluitingsbeleid "Niveau 1, 2A, 2B of 3" toepassen, een uitsluitingsniveau dat voor heel Candriam geldt.

² Bereik voor alle financiële producten die Candriam's "Niveau 2A of 3" uitsluitingsbeleid toepassen.

³ Bereik voor alle financiële producten die Candriam's "Niveau 2A of 3" uitsluitingsbeleid toepassen.

basis van de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit, Scope 1-2-3) en zijn deze meerjarige dialoog gestart met 47 prioritaire doelstellingen in 2022.

- Specifieke campagne over groene obligaties: deze campagne is specifiek bedoeld om uitgevende instellingen te betrekken bij het onderwerp van effectrapportage over groene obligaties, door te vragen om meer openbaarmaking, granulariteit en relevantie van de belangrijkste gerapporteerde prestatie-indicatoren.

Op het gebied van dialoog in samenwerkingsverband blijft CA100+ (inclusief de initiatieven *Paris Accounting*), naast de klimaatonderzoeken van CDP en *Science Based Target* die een grotere transparantie over emissies en doelstellingen blijven bevorderen en in onze analyse worden opgenomen, het samenwerkingsinitiatief waarmee we het grootste hefboomeffect bereiken. Haar invloed is sinds 2017 aanzienlijk gegroeid. Fase 2 (2023-2030) zal zich richten op het omzetten van toezeggingen op hoog niveau in solide, zinvolle doelen en concrete koolstofarme strategieën.

Op sociaal vlak heeft Candriam besloten om de volgende werknemers uit te sluiten in 2022:

- 17⁴ nieuwe bedrijven voor aanzienlijke en herhaalde schendingen van internationale sociale, mensenrechten- en anticorruptienormen; en
- 2⁵ nieuwe bedrijven vanwege hun aandeel in investeringen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens.

Wanneer bedrijven geen mensenrechtenbeleid publiceren, houdt Candriam's eigen ESG-integratiemodel hier rekening mee en beïnvloedt dit hun ESG-kwaliteit en score. Wanneer de ESG-kwaliteit te sterk wordt aangetast, komen de bedrijven in kwestie niet langer in aanmerking voor de artikel 9-geclassificeerde financiële producten van Candriam. Voor anticorruptie analyseert Candriam de aanwezigheid van verantwoordelijkheid van het senior management (bijv. een specifieke beleidstoezegging, inclusief toezicht en de reikwijdte van het beleid - inclusief interne en externe belanghebbenden zoals leveranciers), het bestaande controlemechanisme (bijv. een vertrouwelijk rapportagekanaal, externe verificatiebeoordeling) en de mate van rapportage over deze toezegging en bestaande initiatieven (inclusief opleiding van werknemers over dit onderwerp). Deze analyse komt bovenop het voorafgaande onderzoek naar de blootstelling van een bedrijf aan corruptiegerelateerde schandalen of controverses.

Tot slot richten onze engagementactiviteiten met betrekking tot mogelijke schendingen van een van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties zich op due diligence op het gebied van mensenrechten voor bedrijven met een aanzienlijke aanwezigheid in Rusland (in de context van het Russisch-Oekraïense conflict) of Myanmar (na de militaire coup).

⁴ Bereik voor alle financiële producten die Candriam's "Niveau 2A of 3" uitsluitingsbeleid toepassen.

⁵ Perimeter voor alle financiële producten die het uitsluitingsbeleid "Niveau 1, 2A, 2B of 3" toepassen, een uitsluitingsniveau dat voor heel Candriam geldt.

2. Beschrijving van de PAI's van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Tabel 1:

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
KLIMAAT EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN						
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	3 316 240	N.V.T.	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO ₂ -eq Dekking*: 96	<p>Uitsluitingen</p> <p>Naast bedrijven die betrokken zijn bij de exploratie en winning van thermische kolen, worden elektriciteitsproducerende bedrijven met een koolstofintensiteit (PAI 3) van meer dan 374 gCO₂/kWh, of waarvan de capaciteit om elektriciteit op te wekken uit kolen toeneemt, beschouwd als risicovol voor opname in duurzame investeringen, zelfs als ze niet algemeen controversieel zijn.</p> <p>Aangezien emissies variëren naargelang de bronnen van elektriciteitsproductie, is het belangrijk om de koolstofvoetafdruk per kilowattuur (kWh) te beoordelen om te bepalen hoe dicht bedrijven bij het 2 graden Celsius-traject zitten. Daarom houdt Candriam in haar duurzaamheidsbeoordeling rekening met de koolstofintensiteit van energieproducenten.</p> <p>Als er geen koolstofintensiteitsgegevens beschikbaar zijn, gebruiken de ESG-analisten van Candriam andere indicatoren om de afstemming op de Overeenkomst van Parijs te beoordelen, zoals de voortgang van de energietransitie in lijn met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de integratie van een limietscenario van 1,5°C, rekening houdend met investeringsplannen en de geloofwaardigheid van doelstellingen voor koolstofneutraliteit. Deze indicatoren zijn toekomstgericht en evolueren in de loop van de tijd om de vooruitgang van bedrijven in hun overgang te weerspiegelen.</p> <p>Voor de artikel 9-fondsen van Candriam werd de drempel voor de koolstofemissie-intensiteit in 2022 vastgesteld op 374 gCO₂/kWh. Dit jaar verloren 30 bedrijven, naast de bedrijven die al waren uitgesloten, hun subsidiabiliteit door het overschrijden van deze drempel.</p> <p>Blootstelling aan fossiele brandstoffen (PAI 4) is ook onderworpen aan verschillende uitsluitingen voor alle Candriam fondsen.</p>
	Scope 2-BKG-emissies	1 014 823	N.V.T.	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO ₂ -eq Dekking*: 96		
	Scope 3-BKG-emissies	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.		
	Totale BKG-emissies	4 331 064	N.V.T.	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO ₂ -eq Dekking*: 96		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	52,61	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO ₂ -eq / miljoen euro geïnvesteerd Dekking*: 96%	<p>Thermische kolen zijn een schadelijke activiteit met een ernstige negatieve impact vanuit financieel oogpunt en vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling. Investeren in dit bedrijf brengt systeem- en reputatierisico's met zich mee die niet kunnen worden gecompenseerd door financiële overwegingen.</p> <p>Voor alle fondsen van Candriam geldt dat bedrijven die meer dan 10% van hun omzet halen uit steenkoolmijnbouw of de opwekking van elektriciteit uit steenkool, niet in aanmerking komen voor investeringen, in overeenstemming met IAP 4. Naast de bedrijven die niet in aanmerking kwamen, verloren 48 bedrijven hun subsidiabiliteit door het overschrijden van deze drempel in 2022.</p> <p>De uitsluitingsdrempel voor thermische kolen is nog strenger voor artikel 9-fondsen.</p> <p>Bedrijven die meer dan 5% van hun omzet halen uit kolenwinning, kolengestookte elektriciteitsopwekking en kolenexploratie, -verwerking, -transport en -distributie zijn uitgesloten.</p> <p>Merk op dat in 2023 voor alle Candriam-fondsen de uitsluitingsdrempel voor thermische kolen is verlaagd naar 5%, wat in lijn is met de uitsluitingsdrempel voor artikel 9-fondsen voor deze economische activiteit, zoals hieronder wordt uitgelegd in de paragraaf Monitoring.</p> <p>Bovendien komen bedrijven met meer dan 5% blootstelling aan olie en gas niet in aanmerking voor investeringen door artikel 9-fondsen.</p> <p>Candriam sluit van al haar duurzame investeringen bedrijven uit die meer dan 5% van hun omzet halen uit de exploratie, winning, raffinage en transport van conventionele olie en gas. Bedrijven met meer dan 5% blootstelling aan onconventionele olie en gas zijn ook uitgesloten van Candriam's Artikel 9-fondsen.</p> <p>In 2022 verloren, naast de direct gedekte bedrijven die niet in aanmerking kwamen, 67 bedrijven hun geschiktheid door overschrijding van de 5% drempel voor blootstelling aan thermische kolenactiviteiten, 228 bedrijven hun geschiktheid door overschrijding van de 5% drempel voor blootstelling aan conventionele olie- en gasactiviteiten, en 14 bedrijven hun geschiktheid door overschrijding van de 5% drempel voor blootstelling aan onconventionele olie- en gasactiviteiten.</p>
3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	120,84	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO ₂ -eq / miljoen euro omzet Dekking*: 96%	<p>Monitoring</p> <p>Candriam beoordeelt de impact van bedrijven op de klimaatverandering, met name door de analyse van broeikasgasemissies die verband houden met het gebruik van hun producten of diensten en hun eigen activiteiten (PAI 1 tot 3 en optionele milieu-PAI 4).</p> <p>Bedrijven waarvan de producten of diensten geassocieerd worden met een hoge uitstoot van broeikasgassen, zoals bedrijven die actief zijn in de sector van fossiele brandstoffen of de luchtvaartindustrie, scoren over het algemeen negatief in deze beoordeling. Deze bedrijven leveren een grote bijdrage aan klimaatverandering, omdat ze verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de uitstoot van broeikasgassen. Hun milieueffect wordt als schadelijk en onverenigbaar met de doelstellingen van duurzame ontwikkeling beschouwd. Daarom worden ze niet beschouwd als duurzame investeringen volgens de criteria van Candriam.</p>	
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,71	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking*: 97	<p>Het monitoren van de CO₂-uitstoot van bedrijven is daarom cruciaal voor het beschermen van het milieu en het tegengaan van klimaatverandering, en is een belangrijk hulpmiddel voor Candriam, dat wil investeren in verantwoordelijke en duurzame bedrijven.</p> <p>Daarnaast meet het ESG-analysemodel van Candriam het aandeel van fossiele brandstoffen (PAI 4) in verschillende sectoren, zoals exploratie en productie, transport, raffinaderijen, diensten gerelateerd aan de olie- en gasindustrie, nutsbedrijven (elektriciteit en gas), mijnbouw en thermische kolen. Dit model geeft een uitgebreid beeld van de bijdrage van deze industrieën aan klimaatverandering, zodat we weloverwogen beslissingen kunnen nemen over duurzame investeringen en kansen kunnen identificeren voor de overgang naar schonere energiebronnen.</p> <p>In 2023 werd de uitsluitingsdrempel voor thermische kolen in het globale uitsluitingsbeleid van Candriam verlaagd van 10% naar 5%, waardoor deze in lijn komt met de uitsluitingsdrempel in het uitsluitingsbeleid voor duurzaam beleggen. Deze maatregel is bedoeld om Candriam's inzet voor duurzame ontwikkeling en milieuverantwoordelijkheid te versterken door het interne beleid af te stemmen op de marktnormen voor verantwoord beleggingsbeheer.</p>	

	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	72,16	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor de gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking*: 86%.	<p>Toezegging</p> <p>In 2022 hadden van de 427 directe dialogen en 2.074(*) samenwerkingsdialogen (actief en passief) die we met bedrijven hadden, respectievelijk 21% en 13% (*) betrekking op PAI1 tot PAI6.</p> <p>Op het gebied van directe dialoog hebben we, naast de één-op-één dialoog die we zijn gestart ter ondersteuning van onze investeringsbeslissingen, waarin we bijna systematisch de uitdaging van de energietransitie en de inzet, strategie en prestaties van de huidige bedrijven aan de orde stelden, gewerkt aan drie specifieke campagnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De <i>Net Zero campagne</i>: een natuurlijk verlengstuk van ons klimaatengagement en volledig afgestemd op het engagement van Candriam NZAM, heeft als doel een actieve en effectieve energietransitie te ondersteunen in de bedrijven waarin we investeren om hun activiteiten af te stemmen op een traject dat de opwarming van de aarde beperkt tot 1,5°C. We richten ons op de belangrijkste veroorzakers van de broeikasgasemissies van onze portefeuilles (op basis van de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit, Scope 1-2-3) en zijn deze meerjarige dialoog gestart met 47 prioritaire doelstellingen in 2022. - Scope 4 campagne (vermeden emissies): Candriam nam contact op met spelers in de kapitaalsector met geavanceerde scope 4-praktijken om meer informatie te verkrijgen over hun methodologie en hun algemene reis in scope 4-rapportage, evenals de volgende stappen voor hen en hun visie op de sector. - Specifieke campagne over groene obligaties: deze campagne is specifiek bedoeld om uitgevende instellingen te betrekken bij het onderwerp van effectrapportage over groene obligaties, door te vragen om meer openbaarmaking, granulariteit en relevantie van de belangrijkste gerapporteerde prestatie-indicatoren. <p>Op het gebied van dialoog in samenwerkingsverband blijft CA100+ (inclusief de Paris Accounting initiatieven), naast de CDP-klimaatonderzoeken en Science Based Target, die effectief grotere transparantie over emissies en doelstellingen blijven bevorderen en die onze analyse voeden, het samenwerkingsinitiatief waarmee we het grootste hefboomeffect bereiken. Haar invloed is sinds 2017 aanzienlijk gegroeid. Fase 2 (2023-2030) zal zich richten op het omzetten van toezeggingen op hoog niveau in solide, zinvolle doelen en concrete koolstofarme strategieën.</p> <p>Wat betreft stemaactiviteiten worden alle klimaatgerelateerde voorstellen intern geanalyseerd om consistentie te garanderen tussen onze ESG-standpunten, onze geschiedenis van engagement en de manier waarop we stemmen. In 2022 hebben we gestemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 32 Say-on-Climate-voorstellen gesponsord door het management, waarvan er slechts 6 werden gesteund, - 83 klimaatgerelateerde aandeelhoudersvoorstellen en steunde er 71. <p>We hebben 2 resoluties over het klimaat mede ingediend (bij een Franse oliemaatschappij en een Europese bank). Hoewel ze uiteindelijk niet op de agenda stonden, hebben deze twee resoluties bijgedragen aan aanzienlijke verbeteringen aan de kant van de betrokken bedrijven, in termen van betrokkenheid en transparantie.</p> <p>Onze mening over klimaatstrategie beïnvloedt ook onze stem op meer "standaard" stempunten: in 2022 stemden we "Tegen" de jaarrekening en statutaire verslagen, en/of de herbenoeming van accountants en/of de beloning van accountants in 8 ondernemingen, omdat ze klimaatinformatie onvoldoende hadden geïntegreerd bij het opstellen of controleren van de jaarrekening.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(*) dit is exclusief de 8.617 CDP-Klimaat- en SBTis-enquêtes die we hebben ondersteund. Rekening houdend met deze onderzoeken vertegenwoordigen de samenwerkingsdialogen in het kader van PAI 1 tot PAI 6 62% van het totaal.</p> <p>Merk op dat Candriam in november 2021 is toegetreden tot het Net Zero Asset Managers Initiative en in november 2022 haar initiële doelstelling heeft gepubliceerd. (Voor meer informatie over de verbintenissen, raadpleeg de volgende link: https://www.netzerosassetmanagers.org/signatories/candriam/)</p>
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaatimpact	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaatimpact	0,54	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: GWh / miljoen euro omzet Dekking*: 89%.	
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	2,98	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking*: 97	<p>Verbintenis</p> <p>In 2022 hadden van onze directe en collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven respectievelijk 16% en 30% (*) betrekking op PAI 7 en/of PAI 8.</p> <p>Het merendeel van onze directe dialogen met betrekking tot PAI 7 of PAI 8 kwam tot stand tijdens het beoordelen van ons ESG-advies over uitgevende instellingen met specifieke vragen aan bedrijven. De rest van de dialoog met bepaalde oliemaatschappijen werd ingegeven door controverses zoals de olieramp in Peru of de impact van operaties in gevoelige gebieden.</p> <p>Verscheidene van onze samenwerkingsinitiatieven hebben te maken met biodiversiteit en/of waterkwesties. Ze zijn over het algemeen thematisch of sectoraal: het Investor Mining & Tailings initiatief, de Marine Microplastic Pollution, de Plastic Solutions Investor Alliance en het recente Biodiversity initiatief van FAIRR, dat zich richt op het beheer van mest door veehouders en agrochemische bedrijven. Financiële bedrijven zijn ook het doelwit, aangezien het ShareAction-initiatief 'Brief aan de banken van de wereld' een sterke betrokkenheid bij klimaat- en biodiversiteitskwesties vereist.</p> <p>Wat de stemaactiviteiten betreft, had geen van de resoluties waarover we hebben gestemd betrekking op IPP 7 of IPP 8.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de CDP Forest & Water enquêtes die we hebben ondersteund. Rekening houdend met deze enquêtes zijn de samenwerkingsdialogen in het kader van PAI 7 en PAI 8 goed voor 80% van het totaal.</p>
	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	59,20	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: tCO2-eq / miljoen euro geïnvesteerd Dekking*: 19%.	
Water						

Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,39	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: tCO ₂ -eq / miljoen euro geïnvesteerd Dekking*: 39%.	<p>Toezegging</p> <p>In 2022 had minder dan 1% van onze directe en gezamenlijke dialogen (actief en passief) met bedrijven betrekking op PAI 9 (*). Het onderwerp werd rechtstreeks met de bedrijven besproken, hoofdzakelijk als onderdeel van een wereldwijde ESG-dialogoog met de bedrijven, waarbij de verschillende uitdagingen waarmee ze worden geconfronteerd, werden onderzocht door de analist die ze volgt. De dialoog over het beheer van de olieramp door een oliemaatschappij in Peru is ook gekoppeld aan IPP 9 en het FAIRR-initiatief over mestbeheer.</p> <p>Wat stermactiviteiten betreft, werden alleen de nucleair-gerelateerde aandeelhoudersresoluties die in 2022 werden aangenomen op de AVA van een grote elektriciteitsleverancier in Japan geregistreerd als gerelateerd aan DAP 9. We hebben eigenlijk "tegen" gestemd omdat de verzoeken van de aandeelhouders binnen de bevoegdheid van het management en de Raad van Bestuur vielen. We hebben eigenlijk "tegen" gestemd omdat de verzoeken van de aandeelhouders binnen de bevoegdheid van het management en de Raad van Bestuur vielen.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(* CDP-onderzoeken zijn niet opgenomen in de berekening.</p>
INDICATOREN MET BETREKKING TOT SOCIALE KWESTIES, WERKNEMERS, RESPECT VOOR MENSENRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE EN ONKOPING						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,65	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, Sustainalytics & MSCI Meeteenheid: percentage Dekking*: 98% Het cijfer voor de Candriam-entiteit is berekend op basis van het strengste niveau van uitsluiting, d.w.z. "Niveau 3"-uitsluiting. Dit verklaart waarom het cijfer voor de Candriam-entiteit, met inbegrip van fondsen die onder artikel 6 vallen, niet gelijk is aan 0% voor 2022.	<p>Uitsluiting</p> <p>In overeenstemming met het IAP 10 bepaalt Candriam's normatieve analyse of een bedrijf voldoet aan de 10 principes van het Global Compact van de Verenigde Naties voor elk van de hoofdcategorieën: Mensenrechten (HR), Arbeidsrechten (LR), Milieu (ENV) en Corruptiebestrijding (AC). De Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, de fundamentele conventies van de ILO en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen behoren tot de vele internationale referenties die in ons model zijn opgenomen. Daarom komen mensenrechten, arbeidsnormen, corruptie en discriminatie allemaal aan bod in deze analyse.</p> <p>Candriam's "Niveau 1" uitsluitingsbeleid sluit bedrijven uit die de meest ernstige schendingen van de principes van het United Nations Global Compact hebben begaan. Deze lijst richt zich op een strikte interpretatie van schendingen van het Global Compact van de Verenigde Naties, zoals beoordeeld door de ESG-analisten van Candriam. Op deze lijst staan 4 bedrijven die in 2022 nog steeds niet in aanmerking kwamen vanwege ernstige en herhaalde schendingen van internationale sociale, menselijke, milieu- en anticorruptienormen, zoals gedefinieerd door het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.</p> <p>Bij de financiële producten van Candriam die onder artikel 9 vallen, wordt het strengste niveau toegepast, namelijk uitsluiting op "niveau 3", gebaseerd op normen die bedoeld zijn om ondernemingen te identificeren die te maken hebben met ernstige en zeer ernstige controverses in termen van impact, duur, frequentie of gebrek aan reactie van het management van de onderneming. 17 bedrijven kwamen in 2022 niet meer in aanmerking voor subsidie vanwege ernstige en herhaalde overtredingen van internationale sociale, menselijke, milieu- en anticorruptienormen, zoals gedefinieerd door het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.</p> <p>Credit Suisse is een goed voorbeeld: de bank wordt beschuldigd van ernstige corruptie na een grootschalig lek waarbij verborgen geld werd onthuld dat toebehoorde aan klanten die betrokken waren bij ernstige misdaden zoals marteling, drugshandel en het witwassen van geld. Ondanks herhaalde beloften van Crédit Suisse om de situatie te regulariseren, bracht het onderzoek aanzienlijke tekortkomingen van de bank aan het licht op het gebied van due diligence. Het bestuur van de bank is ook bekritiseerd en de bank is betrokken bij verschillende onderzoeken en rechtszaken wegens vermeende marktmanipulatie. Deze factoren hebben geleid tot een negatief oordeel over het bedrijf en een beoordeling in de rode categorie in onze normatieve analyse met betrekking tot bestuur en corruptie.</p>

<p>11. Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen</p>	<p>Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt</p>	<p>3,75</p>	<p>N.V.T.</p>	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenhed: percentage Dekking*: 97</p>	<p>Bewaking</p> <p>Wanneer bedrijven niet voldoen aan de 10 principes van het United Nations Global Compact (UNGCP 10), komen ze volgens de normatieve analyse van Candriam niet in aanmerking voor bepaalde financiële producten die zijn ingedeeld in artikel 8 en voor alle financiële producten die zijn ingedeeld in artikel 9.</p> <p>Daarnaast volgt Candriam's eigen ESG-integratiemodel de ontwikkeling van controverses en de werkelijke zwakke punten van bedrijven met betrekking tot deze principes om er rekening mee te houden voordat ze tot een schending leiden.</p> <p>Wanneer Candriam's eigen ESG-integratiemodel deze controverses en zwakke punten detecteert, worden de kwaliteit en ESG-score van emittenten beïnvloed. Wanneer de ESG-kwaliteit te sterk wordt aangetast, komen de bedrijven in kwestie niet langer in aanmerking voor de artikel 9-geclassificeerde financiële producten van Candriam.</p> <p>Zo werd in 2022 de ESG-kwaliteit van een wereldleider in callcenters door Candriam op deze basis naar beneden bijgesteld. Dit komt omdat het bedrijf blootgesteld is aan risicolanden, waarbij de helft van de werknemers geconcentreerd is in India, de Filipijnen, Mexico en Colombia, d.w.z. landen waar de rechten van werknemers eerder geschonden worden bij gebrek aan voldoende garanties. In combinatie met deze blootstelling stagneert de sociale dialoog binnen het bedrijf, met vakbonden die erkend zijn in slechts 19 van de 88 landen waar het bedrijf actief is, waarbij 40% van de werknemers is aangesloten. Slechts 26% van de werknemers valt onder een collectieve arbeidsovereenkomst (geen grote verbetering in twee jaar). Tot slot leidde de zwakte van de controlemechanismen en werknemersgerichte beoordelingen begin 2018 tot controverses op basis van eisen en druk van vakbonden en mensenrechtenorganisaties, maar ook van investeerders, om de uitvoering van de "zorgplicht" te versterken. In 2020 kreeg deze multinational te maken met klachten van werknemers in verschillende landen over slechte arbeidsomstandigheden en schendingen van werknemersrechten tijdens de covid-19-epidemie.</p> <p>Bij Candriam zijn we sinds 2019 in gesprek met het bedrijf en zijn belanghebbenden, op individuele basis maar ook als onderdeel van een samenwerkingsverband met andere investeerders. Deze discussies waren gericht op sociale en bestuurlijke kwesties. In de loop der tijd hebben we onze zorgen met het bedrijf gedeeld, evenals voorbeelden van goede praktijken die we graag door het bedrijf overgenomen zouden zien. Hoewel de dialoog ongetwijfeld heeft geholpen om bepaalde aspecten vooruit te helpen, hebben we niet voldoende vooruitgang waargenomen op cruciale punten zoals: de kwaliteit van de sociale dialoog en de meting daarvan, de volledigheid van externe sociale audits, de robuustheid van sociale prestatie-indicatoren (inclusief de indicatoren die worden gebruikt om de beloning van bestuurders vast te stellen) of het machtsverwicht op bestuursniveau.</p> <p>Dit leidde tot vragen aan het bestuur tijdens de laatste AVA in april 2022. Omdat de antwoorden op onze zorgen niet overtuigend genoeg werden geacht, hebben we escalerende actie ondernomen en kwam het bedrijf in september 2022 niet meer in aanmerking voor onze artikel 9 financiële producten, nadat de ESG-score was verlaagd van ESG4 naar ESG6.</p> <p>Toezegging</p> <p>In 2022 had van onze directe en samenwerkingsdialogen (actief en passief) met bedrijven respectievelijk 17% en 71% betrekking op PAI 10, en respectievelijk 10% en 18% op PAI 11 (*).</p> <p>Wanneer onze dialogen gaan over de juiste implementatie van risicobeheersystemen, hebben we ervoor gekozen om dit te koppelen aan PAI 11, terwijl de dialogen gekoppeld aan PAI 10 gaan over uitwisselingen met betrekking tot mogelijke schendingen van een van de UNGC-principes. Dialogen met een Taiwanese industriële groep gespecialiseerd in de productie van elektronische producten of een Britse ontwikkelaar en uitgever van videogames over beschuldigingen van slechte arbeidsomstandigheden, evenals uitwisselingen met betrekking tot due diligence op het gebied van mensenrechten voor bedrijven met een aanzienlijke aanwezigheid in Rusland (in de context van het Russisch-Oekraïense conflict) of Myanmar (na de militaire staatsgreep) zijn voorbeelden van dialogen die in deze categorie vallen.</p> <p>Wat betreft stemactiviteiten hebben we een grote meerderheid van de aandeelhoudersresoluties gesteund die betrekking hadden op mensenrechten of onze aanwezigheid in risicolanden. Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(* CDP-onderzoeken zijn niet opgenomen in de berekening.</p>
<p>12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen</p>	<p>Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd</p>	<p>12,15</p>	<p>N.V.T.</p>	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenhed: percentage Dekking*: 25%.</p>	<p>Toezegging</p> <p>In 2022 zal respectievelijk 12% en 47% van onze directe en collaboratieve (actieve en passieve) dialogen met bedrijven betrekking hebben op PAI 12. (*)</p> <p>De meeste van onze dialogen (in samenwerking of rechtstreeks) over goed diversiteits- en inclusie management richten zich op de loonkloof tussen mannen en vrouwen, wat het bovenstaande cijfer verklaart. Onze steun voor het Workforce Disclosure Initiative wordt weerspiegeld in deze statistieken.</p> <p>Als onderdeel van onze stemactiviteiten steunden we de 4 aandeelhoudersresoluties over het stemmen van onze portefeuilles en gekoppeld aan de beursgang 12.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(* CDP-onderzoeken zijn niet opgenomen in de berekening.</p>
<p>13. Genderdiversiteit raad van bestuur</p>	<p>Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur</p>	<p>35,96</p>	<p>N.V.T.</p>	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, ISS-Oekom Meeteenhed: percentage Dekking*: 90</p>	<p>Monitoring</p> <p>Candriam's eigen ESG-integratiemodel houdt rekening met de bevordering en toepassing van genderdiversiteit in bedrijfsbesturen. Als een bedrijf hier niet in slaagt, kan dit gevolgen hebben voor de ESG-score en de geschiktheid. Wanneer de ESG-kwaliteit te sterk wordt aangetast, komen bedrijven niet langer in aanmerking voor financiële producten die door Candriam zijn geëvalueerd als artikel 9.</p> <p>Zo droeg de lage genderdiversiteit in de raad van bestuur (13%) van een Japans bedrijf, dat zich voornamelijk bezighoudt met de productie en verkoop van zuivel- en farmaceutische producten, bij aan de verslechtering van de Investor-score van het bedrijf. De Investor Score, een integraal onderdeel van Candriam's stakeholderanalyse, beoordeelt verschillende aspecten zoals de kwaliteit van het bestuur, corruptie en boekhoudkundige normen. Deze score beoordeelt ook de genderdiversiteit in de raden van bestuur van bedrijven.</p> <p>Verbintenis</p> <p>In 2022 hadden onze directe en gezamenlijke dialogen met bedrijven respectievelijk 6% en 42% betrekking op PAI 13. (*)</p> <p>De "Franse 30% Club", die we mede leiden om genderdiversiteit op bestuurs- en senior managementniveau te vergroten, is verbonden aan PAI 13. Wat de directe dialoog betreft, is de overgrote meerderheid van onze pre-GM dialogen ook gekoppeld aan deze PAI 13, aangezien voor alle regio's een minimale aanwezigheid van vrouwen op bestuursniveau vereist is. Dit is een onderwerp dat we bespreken met de bedrijven die we inhuren vóór hun AVA.</p> <p>Als gevolg daarvan, en omdat onze steminstructies deels afhangen van het feit of er voldoende vrouwen in het bestuur zitten, zijn alle stemelementen voor bestuursverkiezingen ook gekoppeld aan het IAP13.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(* CDP-onderzoeken zijn niet opgenomen in de berekening.</p>

<p>14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)</p>	<p>Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens</p>	<p>0,00</p>	<p>N.V.T.</p>	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, ISS-Ethix Meeteenhed: percentage Dekking*: 98</p>	<p>Uitsluiting</p> <p>Candriam is vastbesloten om bedrijven die rechtstreeks betrokken zijn bij de ontwikkeling, de productie, het testen, het onderhoud en de verkoop van controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clusterbommen, wapens en bepantsering met verarmd uranium, chemische wapens, biologische wapens en witte fosforwapens) uit te sluiten van al haar investeringen. Wij zijn van mening dat deze schadelijke activiteiten systeem- en reputatierisico's met zich meebrengen.</p> <p>Voor bepaalde financiële producten geclassificeerd als artikel 8 en voor al onze financiële producten geclassificeerd als artikel 9, sluiten we ook bedrijven uit die betrokken zijn bij conventionele wapens die meer dan 3% van hun omzet vertegenwoordigen, wat ons wereldwijde beleid inzake wapens versterkt.</p> <p>In 2022 verloren, naast de bedrijven die al waren uitgesloten, twee bedrijven hun subsidiabiliteit vanwege hun betrokkenheid bij deze activiteiten.</p> <p>Monitoring</p> <p>Als onderdeel van Candriam's ESG-raamwerk worden wapens in aanmerking genomen in onze negatieve screeningbenadering, die een analyse van controversiële activiteiten omvat.</p> <p>Bij het beoordelen van de blootstelling van bedrijven aan wapens is het essentieel om onderscheid te maken tussen conventionele wapens en controversiële wapens. Deze laatste zijn verboden door verschillende internationale verdragen vanwege hun schadelijke en niet-discriminerende impact op de burgerbevolking. Daarom sluit Candriam bedrijven uit met blootstelling aan controversiële wapens op zowel ESG- als bedrijfsniveau.</p> <p>Daarom zitten we op één lijn met PAI 14 wat betreft blootstelling aan controversiële wapens. Bepaalde restposities kunnen echter worden aangehouden binnen beheermandaten of gedelegeerde portefeuilles op verzoek van klanten die mogelijk een andere interpretatie en/of gegevensbron hebben.</p> <p>Toezegging</p> <p>In 2022 heeft geen van onze directe of gezamenlijke dialogen met bedrijven deze PAI 14 aangeeroerd. Toch moesten we stemmen over 3 aandeelhoudersresoluties die oproepen tot meer transparantie over specifieke wapenverkoop of militaire contracten bij drie Amerikaanse bedrijven, en we steunden ze alle drie.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(* CDP-onderzoeken zijn niet opgenomen in de berekening.</p>
---	--	-------------	---------------	--	--

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen, geplande maatregelen en gestelde doelen voor de volgende referentieperiode
Ecologisch	15. BKG-intensiteit BKG-intensiteit van investeringslanden	246,37	N.V.T.	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, EDGAR Meeteenheid: tCO ₂ -eq / miljoen euro geïnvesteerd Dekking*: 95%.	<p>Monitoring</p> <p>De SFDR van de Europese Unie is bedoeld om de transparantie te verbeteren en duurzame investeringen te bevorderen, maar er zijn problemen met de betrouwbaarheid van gegevens over koolstofintensiteit. Gestandaardiseerde gegevens over koolstofintensiteit worden beïnvloed door schommelingen in olie- en gasprijzen en door valuta.</p> <p>Om niet te vertrouwen op gegevens die gemakkelijk misleidend kunnen zijn, integreert Candriam's eigen model van soevereine emittenten de emissiereductie-inspanningen van een land per sector en wijst het boetes toe in overeenstemming met de moeilijkheid om elke sector koolstofarm te maken. Het houdt ook rekening met de uitsplitsing van emissies per brandstof voor elke sector en beoordeelt hoe effectief een land nieuwe hernieuwbare energiecapaciteit gebruikt.</p> <p>De modellen geven aan dat het voortgezette gebruik van kolencentrales, wanneer goedkopere hernieuwbare energiebronnen beschikbaar zijn, het meest te lijden zal hebben, gevolgd door olie, gas en andere fossiele brandstoffen. De resultaten van het emissiemodel wijzigen de totale koolstofintensiteit van de economie op basis van de inspanningen van een land om de economie koolstofarm te maken en de soorten brandstof die het gebruikt. Hierdoor kunnen de inspanningen van een land om koolstofarm te worden nauwkeuriger worden beoordeeld.</p> <p>Door boetes toe te kennen op basis van sectorspecifieke uitdagingen voor het koolstofarm maken van de economie en brandstofkeuzes, kan het Candriam-model landen aanmoedigen om over te schakelen op duurzamere praktijken en hun doelstellingen voor het koolstofarm maken van de economie te halen.</p> <p>Bahrein is een voorbeeld van een soevereine emittent die zijn ESG-score heeft zien dalen, deels vanwege zijn koolstofintensiteit. De economie van Bahrein is zeer koolstofintensief - het land staat in de top 3 van de wereld wat betreft energieverbruik per hoofd van de bevolking en 100% van de energieproductie is afhankelijk van fossiele brandstoffen. Bovendien is 60% van de export en 70% van de overheidsinkomsten afhankelijk van de winning van fossiele brandstoffen. De duurzaamheidsscore van Bahrein werd daarom sterk beïnvloed door het opleggen van maatregelen voor broeikasgas-/CO₂-intensiteit in het model. De score voor natuurlijk kapitaal daalde van het 29e percentiel naar het 2e percentiel en de algehele duurzaamheidsscore werd gehalveerd van 28,1 naar 14,2.</p> <p>Engagement</p> <p>Engagement met soevereine emittenten gekoppeld aan de PAI 15 vindt voornamelijk plaats via de Global Investor Statement, zoals, in 2022, de Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis, die gewoonlijk naar regeringsvertegenwoordigers wordt gestuurd voorafgaand aan de G7-G20 of de jaarlijkse klimaatconferentie van de VN.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht op https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p>
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: Candriam Meeteenheid: percentage Dekking*: 98	<p>Uitsluiting</p> <p>Onze lijst van repressieve regimes bestaat uit landen waar mensenrechten regelmatig geschonden worden, fundamentele vrijheden systematisch ontkend worden en persoonlijke veiligheid niet gegarandeerd is door falen van de overheid en systematische ethische schendingen. We zijn ook zeer waakzaam met betrekking tot totalitaire staten of landen waarvan de regeringen betrokken zijn bij een oorlog tegen hun eigen bevolking.</p> <p>Om de lijst van repressieve regimes samen te stellen, baseren we ons op gegevens van externe bronnen, zoals de Freedom House's Index of Freedom in the World, de Governance Indicators van de Wereldbank en de Democracy Index van de Economist Intelligence Unit, die als leidraad dienen voor ons kwalitatieve onderzoek naar niet-democratische landen.</p> <p>Voor deze lijst van landen hebben Candriam's analisten processen ontwikkeld die van toepassing zijn op overheids- en bedrijfsinvesteringen, inclusief uitsluitings-, mitigatie- en engagementprocessen op basis van onze risicobeoordeling. Candriam beschouwt schuld uitgegeven door soevereine of quasi-soevereine entiteiten op de lijst van repressieve regimes als niet-investeerbaar.</p> <p>Zo werd bijvoorbeeld de Russische overheidsschuld ten tijde van de invasie van Oekraïne uitgesloten van het belegbare universum voor financiële producten geclassificeerd als artikel 9, en was dit al vele jaren niet meer het geval.</p> <p>Gezien de ernst van de schending van internationale verdragen en de acties van het Russische leger op Oekraïens grondgebied, is Rusland echter uitgeroepen tot een onderdrukkend regime, waardoor Russische overheidsschuld niet in aanmerking komt voor investeringen op bedrijfschaal.</p> <p>Monitoring</p> <p>Sociale schendingen zijn diep geïntegreerd in Candriam's soevereine ESG analyse raamwerk. Het is in deze context dat Hongkong bijvoorbeeld zijn ESG-score heeft zien dalen, deels vanwege sociale kwesties en een hardhandig optreden tegen burgerlijke vrijheden na de hervorming van het kiesstelsel in 2021.</p> <p>Hongkong heeft een controversiële kieshervormingswet aangenomen om mensen die China als "onpatriottisch" beschouwt uit politieke posities te verwijderen. Deze hervorming maakt het mogelijk dat een pro-Chinese commissie de kandidaten controleert en kiest, waardoor de democratische vertegenwoordiging afneemt.</p> <p>Als gevolg hiervan heeft ons soevereine analysekader een negatieve invloed gehad op de score van het land op sociaal kapitaal, waardoor het in de update van 2022 van het 86e percentiel naar het 74e percentiel is verschoven en 21 plaatsen lager is komen te staan (van de 21e in 2020 naar de 42e in 2022) als gevolg van een verandering in de totaalscore van 53,3 naar 41,5, wat deels is toe te schrijven aan de verslechtering van de score op sociaal kapitaal.</p>

Tabel 2: Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Ongunstige effecten op de duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Uitleg	Genomen maatregelen, geplande maatregelen en gestelde doelen voor de volgende referentieperiode	
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN						
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	11,36	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheden: percentage Dekking*: 97	Zie maatregelen voor de PAIs 1 tot 6 Bovendien, voor bedrijven die geen initiatieven hebben om hun koolstofuitstoot te verminderen om te voldoen aan de Overeenkomst van Parijs, is Candriam van plan om de mogelijkheden voor dialoog met bedrijven te beoordelen, afhankelijk van de korte/middellange termijn evolutie van de gegevens van onze externe leverancier.

Tabel 3: Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Ongunstige effecten op de duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Uitleg	Genomen maatregelen, geplande maatregelen en gestelde doelen voor de volgende referentieperiode	
INDICATOREN MET BETREKKING TOT SOCIALE KWESTIES, WERKNEMERS, RESPECT VOOR MENSENRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE EN OMKOPING						
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid	6,26	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheden: percentage Dekking*: 97	Monitoring Wanneer bedrijven geen mensenrechtenbeleid publiceren, houdt Candriam's eigen ESG-integratiemodel hier rekening mee en beïnvloedt dit hun ESG-kwaliteit en score. Wanneer de ESG-kwaliteit te sterk wordt aangetast, komen de bedrijven in kwestie niet langer in aanmerking voor financiële producten die door Candriam worden geclassificeerd als artikel 9. Bijvoorbeeld, hoewel een Amerikaanse grootwinkelbedrijf dat supermarkten in het westen van de Verenigde Staten exploiteert, als onderdeel van zijn gedragscode een paragraaf over mensenrechten heeft die zich beperkt tot arbeidsnormen en intimidatie, bevat deze niet alle elementen die volgens Candriam nodig zijn om een mensenrechtenbeleid samen te stellen. Wij zijn van mening dat de mensenrechtenkwesties die in een dergelijk beleid aan bod komen, een verscheidenheid aan mensenrechtenkwesties moeten omvatten die verder gaan dan de focus op arbeid. Als gevolg hiervan werd de analyse van het bedrijf in 2022 herzien om deels rekening te houden met de zwakte van het mensenrechtenbeleid. Hoewel het bedrijf op basis van de initiële rating niet in aanmerking kwam voor financiële producten die door Candriam werden geclassificeerd als artikel 9, werd de rating verlaagd van ESG8 naar ESG9.
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder een beleid tegen corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie	2,90	N.V.T.	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheden: percentage Dekking*: 97	Monitoring De anticorruptiehouding en het anticorruptiebeheer van het bedrijf behoren tot de indicatoren die we analyseren in ons eigen ESG-analyse raamwerk. We beoordelen dit door de aanwezigheid van verantwoordelijkheid van het senior management te analyseren (bijv. een specifieke beleidstoezegging, inclusief toezicht en de reikwijdte van het beleid - inclusief interne en externe belanghebbenden zoals leveranciers), het bestaande controlemechanisme (bijv. een vertrouwelijk rapportagekanaal, externe verificatiebeoordeling) en de mate van rapportage over deze toezegging en bestaande initiatieven (inclusief speciale training voor werknemers over dit onderwerp). Deze analyse komt bovenop het voorafgaande onderzoek naar de blootstelling van een bedrijf aan corruptiegerelateerde schandalen of controverses.

* Uitsluiting van groene obligaties

** Het dekkingspercentage geldt alleen voor in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld.

3. Beschrijving van beleid om de PAI's van investeringsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te prioriteren

A. Bestuur

Candriam heeft een bedrijfsbrede ESG-governancestructuur opgezet om te zorgen voor passend toezicht op en rapportage over ESG-kwesties en -effecten.

Het Group Strategy Committee (GSC), bijgestaan door de ESG- en MVO-experts van Candriam, bepaalt de strategische richting van ESG-investeringen (vanuit product- en commercieel oogpunt) en bedrijfsrisico's met betrekking tot duurzame ontwikkeling.

Het Sustainability Risk Committee, dat mede wordt geleid door de ESG- en Risk Management-teams van Candriam, houdt toezicht op het proces van het beheren van de PAI's op de duurzaamheidsfactoren van de bedrijven en landen waarin we hebben belegd. Deze monitoring is gebaseerd op 3 pijlers:

- Op het gebied van milieu-, sociale en bestuurlijke risico's, presentatie van de ESG-analyse en due diligence, met identificatie van de slechtste ESG-presteerders en voorstellen voor passende actie;
- Evaluatie en validatie van beleid (hieronder opgesomd) en processen met eindbeslissing over acties;
- Toezicht op PAI-beoordelingen.

Wanneer een ESG-falen dat mogelijk kan leiden tot een grote negatieve impact op een duurzaamheidsfactor wordt gedetecteerd voor een emittent, stelt het ESG-team een passende actie voor aan de Sustainability Risk Committee voor een beslissing, en in sommige gevallen gaat het rechtstreeks naar de Group Strategy Committee. Deze acties kunnen de vorm aannemen van:

- Dialoog aangaan en initiëren,
- Uitsluiting, of
- Bewaking.

Belangrijkste beleidsmaatregelen:

Naam	Laatste datum van goedkeuring
Beleid voor duurzaamheidsrisicobeheer	2021
Uitsluitingsbeleid	2023
Betrokkenheid en stembeleid	2022
Klimaatbeleid	2023
Mensenrechtenbeleid	2023

B. Identificatie en prioritering van de belangrijkste negatieve gevolgen

Het ESG-analyseteam van Candriam houdt rekening met de belangrijkste duurzaamheidstrends en de uitdagingen die specifiek zijn voor verschillende sectoren en regio's. Het ESG-analyseproces en het toezicht op overtredingen van internationale normen, dat de basis vormt voor Candriam's interne ESG-ratingsysteem zoals beschreven in sectie C, maakt het mogelijk om potentiële negatieve effecten te identificeren en te prioriteren, rekening houdend met materialiteit,

Onderstaande tabel toont de duurzaamheidsindicatoren voor de belangrijkste negatieve effecten, hun integratie in de ESG-analyse en Candriam's ESG-ratingmodel. Deze integratie is gebaseerd op de mate van materialiteit of waarschijnlijke materialiteit van elke indicator, zoals hieronder aangegeven.

Indicatoren voor investeringen in bedrijven		
Thema duurzame ontwikkeling	Duurzaamheidsindicator voor de belangrijkste negatieve gevolgen	Uitleg
KLIMAAT EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN		
Bijdrage aan de beperking van klimaatverandering - Uitstoot van broeikasgassen	Uitstoot van broeikasgassen (PAI1)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, Trucost
	Koolstofvoetafdruk (PAI2)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, Trucost
	Broeikasgasintensiteit van portefeuillebedrijven (PAI3)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, Trucost
	Blootstelling aan bedrijven die fossiele brandstoffen gebruiken (PAI4)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ESG-ratingmodel en gemiddelde gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Aandeel in verbruik en productie van niet-hernieuwbare energie (PAI5)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Intensiteit energieverbruik voor sectoren met een grote impact op het klimaat (PAI6)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
Behoud van de natuurlijke omgeving en ecosystemen⁶	Activiteit met een negatieve impact op biodiversiteit (PAI7)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Emissies in water (PAI8)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Verhouding gevaarlijk afval (PAI9)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar de kwaliteit van de gegevens is slecht. Bronnen: Candriam, MSCI

⁶ Candriam ontwikkelt een gepatenteerde oplossing om de slechte kwaliteit van gegevens met betrekking tot het behoud van de natuurlijke omgeving en ecosystemen te verhelpen.

SOCIALE EN PERSONEELSKWESTIES, RESPECT VOOR MENSENRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE EN OMKOPING		
Geen blootstelling aan bedrijven die geassocieerd worden met controversiële of illegale praktijken	Schendingen van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO (PAI10)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, MSCI
	Gebrek aan processen en nalevingsmechanismen om de naleving van de UN Global Compact-beginselen te controleren (PAI11)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Onaangepast beloningsverschil (PAI12)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
Gendergelijkheid bevorderen	Evenwicht tussen mannen en vrouwen in de raad van bestuur (PAI13)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, ISS-Oekom
	Blootstelling aan controversiële wapens (PAI14)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam & ISS-Ethix
INDICATOREN VOOR SOEVEREINE EN SUPRANATIONALE EMITTENTEN		
Milieu	Broeikasgasintensiteit (PAI15)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, EDGAR
Sociaal	Aantal investeringslanden met overtredingen van sociale normen (PAI16)	Geïntegreerd in het ESG-analyse- en ratingmodel van Candriam Gemiddelde gegevenskwaliteit Bron: Candriam

Materialiteit

Hoog
Gemiddelde
Laag

Naast de belangrijkste optionele negatieve effecten wordt ook een reeks indicatoren beoordeeld en gecontroleerd als onderdeel van Candriam's ESG-analyse en ratingmodel. Deze belangrijkste bijkomende negatieve gevolgen hebben een variabele en over het algemeen ongelijke impact op verschillende industrieën/sectoren, afhankelijk van de ESG-specifieke kenmerken van de activiteiten binnen die industrie/sector. De kwaliteit en reikwijdte van de gegevens, toepasbaarheid, relevantie en geografische dekking zijn bepalende factoren die worden gebruikt bij het beoordelen van de materialiteit van elke PAI-indicator.

Aanvullende indicatoren voor investeringen in bedrijven		
Thema duurzame ontwikkeling	Duurzaamheidsindicator voor negatieve gevolgen	Uitleg
KLIMAAT EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN		
Milieu	Investerings in bedrijven die geen initiatieven hebben genomen om hun koolstofuitstoot te verminderen (PAI4)	Opgenomen in de ESG-analyse en het ESG-ratingmodel van Candriam, maar slechte gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
SOCIALE EN PERSONEELSKWESTIES, RESPECT VOOR MENSENRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE EN OMKOPING		
Sociaal	Gebrek aan mensenrechtenbeleid (PAI9)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, MSCI
Sociaal	Ontbreken van beleid ter bestrijding van corruptie en corrupte praktijken (PAI15)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse en ratingmodel Bronnen: Candriam, MSCI

Materialiteit

Hoog
Gemiddelde
Laag

C. Candriam's due diligence proces op uitgevende instellingen met betrekking tot negatieve effecten

Candriam definieert duurzaam beleggen als de integratie van criteria op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG) in beleggingsbeslissingen.

Candriam wil de risico's en potentiële negatieve effecten van haar beleggingen op duurzaamheid beheren, in het bijzonder door het gebruik van ESG-analyseprocessen en het toezicht op overtredingen van internationale normen, die het interne ESG-ratingsysteem van Candriam bepalen.

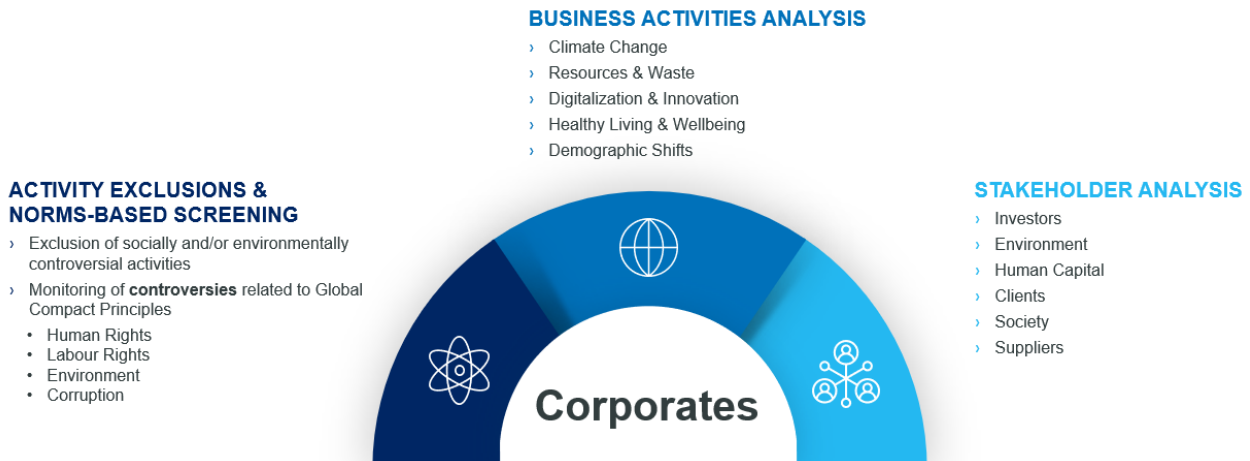
Candriam heeft gestructureerde en consistente analytische processen ontwikkeld om de duurzaamheid van bedrijven en soevereine emittenten te beoordelen. Deze processen worden hieronder beschreven.

i) Bedrijven

De uitdagingen van duurzaam ondernemen worden geanalyseerd vanuit twee verschillende maar verwante invalshoeken: economische activiteiten en stakeholdermanagement. Het doel van ESG-analyse is om te beoordelen hoe bedrijven waarde creëren door duurzaamheid te integreren in hun economische activiteiten en de belangen van belanghebbenden in hun operationele en financiële managementprocessen. Deze analyse wordt aangevuld met een analyse van de blootstelling aan controversiële activiteiten en schendingen van internationale normen op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptie.

Hieronder volgt een overzicht van ons ESG-raamwerk voor corporate issuers:

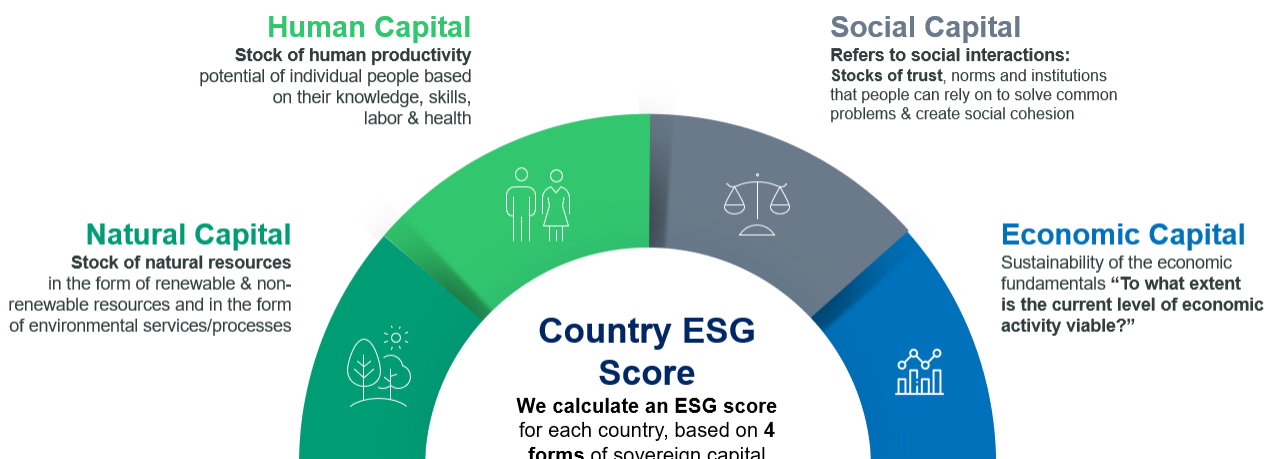
Ons ESG-beoordelingsproces is gebaseerd op de volgende pijlers:

- Controversiële activiteiten: beoordeling van bedrijven die betrokken zijn bij bepaalde activiteiten die niet duurzaam zijn.
- Normanalyse: beoordeling van bedrijven die significant en herhaaldelijk een van de tien principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en/of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen hebben geschonden.
- Bedrijfsanalyse: bedrijven zijn blootgesteld aan belangrijke ESG-trends op lange termijn die de omgeving waarin ze actief zijn sterk kunnen beïnvloeden en die hun toekomstige bedrijfsuitdagingen en groei op lange termijn kunnen bepalen. We hebben vijf belangrijke duurzaamheidstrends geïdentificeerd: klimaatverandering, hulpbronnen en afval, gezond leven en welzijn, demografische verandering en digitalisering en innovatie.
- Stakeholderanalyse: we beoordelen de mate waarin elk bedrijf de belangen van zes stakeholders integreert in zijn langetermijnstrategie: investeerders, menselijk kapitaal, leveranciers, klanten, de maatschappij en het milieu.
- Dialoog met bedrijven en hun belanghebbenden en stemmen op volmachten vormen een integraal onderdeel van het ESG-analyseproces en zijn essentieel voor ons beleggingsproces, omdat ze aanvullende informatie over emittenten verschaffen en best practices aanmoedigen.

ii) Soevereine emittenten

Candriam's benadering van soevereine ESG-analyse is gebaseerd op vier pijlers van duurzaamheid: menselijk kapitaal, natuurlijk kapitaal, sociaal kapitaal en economisch kapitaal. Deze analyse is gekoppeld aan uitsluitingsregels voor regimes met een hoog risico en minimumnormen die gelden voor alle democratieën.

Hieronder volgt een overzicht van het soevereine kader:

De ESG-rating van soevereine emittenten beoordeelt hoe goed landen presteren in vier categorieën van criteria voor duurzame ontwikkeling: menselijk kapitaal, natuurlijk kapitaal, sociaal kapitaal en economisch kapitaal. Omgevingsfactoren spelen een dominante rol in ons model en beïnvloeden ook de rating van een land voor menselijk, sociaal en economisch kapitaal. Het zwaarder laten meewegen van milieuaspecten wordt gerechtvaardigd door het feit dat een land op geen enkel front goed kan presteren als het op de lange termijn te kampen heeft met ernstige milieuschade. Vroeg of laat zullen deze externe milieueffecten een impact hebben op de menselijke gezondheid, de sociale cohesie en de criteria voor economisch kapitaal. De vier vormen van kapitaal omvatten een breed scala aan tastbare ESG-factoren die worden gevoed door verschillende gespecialiseerde dataleveranciers.

Onze ESG-analyse van soevereine emittenten, die ook tot doel heeft minimumnormen vast te stellen op het gebied van democratie en transparantie, stelt ons in staat om zeer onderdrukkende dictatoriale regimes en landen die zijn geclassificeerd als 'niet vrij' te identificeren op basis van de Freedom in the World Index van Freedom House en de Voice & Accountability Index van de Wereldbank. Zo verminderen we onze blootstelling aan alle landen op de lijst van de Financial Action Task Force (FATF) van rechtsgebieden met een hoog risico waarvoor een oproep tot actie geldt.

Raadpleeg voor meer informatie ons Sovereign Duurzaamheidsrapport 2022: [2022_11_sovereign_report_en_web.pdf \(candriam.com\)](https://www.candriam.com/2022-11-sovereign-report-en-web.pdf).

D. Gegevensbronnen

In de financiële verslagen en het verslag over maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) worden de beschikbare gegevens onderworpen aan kwaliteits- en nauwkeurigheidscodes door de accountants van het bedrijf of toezichthouders. Er zijn echter nog steeds aanzienlijke hiaten in de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie over de Pais voor duurzaamheid. Candriam waarborgt, voor zover mogelijk, de kwaliteit van de gegevens, in het bijzonder door due diligence uit te voeren op elke ESG-gegevensleverancier die het gebruikt. Deze kwaliteits- en monitoringcontroles zijn bedoeld om de geschiktheid, toereikendheid en consistentie van de gegevens te verifiëren. Als er nieuwe gegevensbronnen worden geïdentificeerd, worden deze over het algemeen geëvalueerd en ter validatie voorgelegd aan de Risicocommissie Duurzaamheid.

In de volgende paragrafen worden de verschillende beperkingen van de methodologieën samengevat, die voornamelijk te wijten zijn aan het gebrek aan openbaar gemaakte of geverifieerde gegevens.

- **Gegevensbereik:**

ESG-gegevens worden over het algemeen steeds beter, maar sommige gegevens zijn mogelijk niet beschikbaar voor alle emittenten in het fonds of in de benchmark, wat betekent dat duurzaamheidsindicatorscores die op portefeuilleniveau worden gegeven, mogelijk alleen representatief zijn voor een subportefeuille van emittenten waarvoor gegevens beschikbaar zijn. Het is daarom altijd belangrijk om rekening te houden met dekkinggraden bij het interpreteren van de niveaus van duurzaamheidsindicators.

- **Korrelgrootte gegevens:**

Voor sommige soorten gegevens is de vereiste mate van granulariteit niet altijd direct beschikbaar. Gegevens zijn over het algemeen beschikbaar op emittentniveau, maar niet altijd op instrumentniveau. Deze situatie wordt opgelost door groene obligaties uit te sluiten van de berekening van duurzaamheidsindicators (in zowel de teller als de noemer) in plaats van gegevens op emittentniveau of een nulkoolstofwaarde toe te kennen aan de groene obligatie.

- **De zender in kaart brengen:**

Wat betreft de overeenkomst tussen dochterondernemingen en moederondernemingen, zijn ESG-gegevens niet altijd beschikbaar op het niveau van de specifieke emittent die in positie wordt gehouden, maar kunnen ze worden gematcht met ESG-gegevens van een benchmarkonderneming in dezelfde groep. Dit is het geval wanneer de relatie tussen de twee bedrijven relevant wordt geacht vanuit ESG-oogpunt.

4. Beleid verplichtingen

De engagementactiviteiten van Candriam helpen om de PAI voorkomen of te verminderen door middel van dialoog en stemactiviteiten. Candriam's Engagementbeleid wordt gevalideerd door ons Global Strategic Committee en wordt regelmatig herzien.

Onze engagementinitiatieven moedigen de bedrijven waarin we beleggen aan om ethische best practices toe te passen en om in hun besluitvormingsproces rekening te houden met de belangen van belangrijke belanghebbenden.

Het Sustainability Risk Committee en/of Strategic Sustainability Committee van Candriam houdt toezicht op en leidt de ESG-initiatieven van Candriam, die onder de operationele verantwoordelijkheid van het ESG-team vallen. Het ESG-team werkt nauw samen met de financiële analisten en portefeuillemanagers die:

- Deelnemen aan het definiëren van vastleggingsprioriteiten
- Regelmatig worden geïnformeerd over de follow-up en de resultaten van de verbintenis,
- De volgende personen kunnen deelnemen aan de dialoog en deze zelfs in zijn geheel voortzetten
- Worden betrokken bij beslissingen in het geval van een escalatieproces (inclusief de herevaluatie van de geschiktheid van de emittent voor hun portefeuilles).

We richten ons op de belangrijkste en meest relevante ESG-uitdagingen voor sectoren en emittenten, waarbij we rekening houden met zowel de financiële als de maatschappelijke gevolgen (het principe van dubbele materialiteit).

In overeenstemming met de UN PRI zijn de pijlers van ons engagementproces de volgende:

- Betere communicatie en transparantie over ESG-criteria aanmoedigen en intern ESG-onderzoek en -analyse ondersteunen ter ondersteuning van onze beleggingsbeslissingen;
- om te helpen bij de besluitvorming over investeringen, met name na een controversiële gebeurtenis die belangrijk wordt geacht vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling;
- de ESG-strategieën en -praktijken van bedrijven beïnvloeden,
 - over systemische kwesties zoals klimaatverandering en het beheer van hulpbronnen, en
 - wanneer een gebeurtenis, of die nu verband houdt met het milieu, de maatschappij of het bestuur, preventieve maatregelen vereist of rechtvaardigt of organisatorische, industriële, commerciële of boekhoudkundige/financiële strategieën en praktijken ter discussie stelt, met het oog op duurzame ontwikkeling.

Sinds 2015 zijn drie thema's als prioriteit aangemerkt:

1. de energietransitie,
2. eerlijke arbeidsomstandigheden en
3. bedrijfsethiek.

Een goed begrip van de ESG-uitdagingen waarmee bedrijfssectoren en emittenten worden geconfronteerd, evenals hun respectieve materialiteit, zijn de noodzakelijke uitgangspunten voor elk engagementinitiatief, of het nu individueel of collectief is. In dit opzicht is het hoofddoel van onze ESG-sectoranalyse het identificeren van de belangrijkste kwesties vanuit een operationeel, strategisch en reputatiestandpunt. Zoals aangegeven aan het begin van de integratie van Verplichte en Vrijwillige Belangrijke Negatieve Effecten in de ESG-analyse van Candriam, worden het ESG-analysekader en de meningen die daaruit voortkomen, meegenomen in ons engagementproces.

Zodra de ESG-kwesties en -prioriteiten zijn geïdentificeerd, kan een tijdschema voor toezeggingen worden gedefinieerd of bijgewerkt, rekening houdend met:

- de aard van de gebeurtenis die specifieke actie vereist (beoordeling van ESG-rating, controversie, verzoek van onze Risicocommissie Duurzaamheid, bedrijfsactie, opkomend thema, etc.);
- het belang van de kwestie en de impact ervan in relatie tot de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en de belangrijkste verplichte of optionele negatieve gevolgen;
- Candriam's mate van blootstelling aan de activa van de betrokken emittent(en) en de daaruit voortvloeiende mate van invloed;
- de belangen van de portefeuillebeheerders en analisten van Candriam;
- het onderwerp van engagement en hoe het past bij de overtuigingsonderwerpen van Candriam en andere prioritaire ESG-onderwerpen, inclusief die waarin de klanten van Candriam interesse hebben getoond;
- de huidige ESG-rating van de uitgevende instelling (bijv. aanwezigheid op de ESG-watchlist);
- de mogelijke impact die een verandering op het niveau van de specifieke emittent zou kunnen hebben op de marktpraktijk of op de marktbenadering van het effect in kwestie.

Onze engagementactiviteiten nemen verschillende vormen aan.

- Directe dialoog met emittenten: er wordt een dialoog tot stand gebracht tussen Candriam en de emittent om het bewustzijn van materiële ESG-kwesties te vergroten, meer transparantie aan te moedigen en de toepassing van best practices te bevorderen.
- Initiatieven voor samenwerking met andere grote beleggers op niet-discretionaire basis, om meer invloed uit te oefenen op emittenten en ook het actieterrein van elke belegger te vergroten (schaalvoordelen).
- Uitoefening van stemrecht en betrokkenheid voor en na de AVA, om naleving van de principes van goed ondernemingsbestuur en duurzame ontwikkeling te garanderen.
- Bevordering van duurzame ontwikkeling ter ondersteuning van ESG-onderzoek en betere integratie van ESG-factoren in het besluitvormingsproces voor beleggingen.

Zodra de dialoog is gestart, en afhankelijk van de kwaliteit van de uitwisselingen en de interesse van de interne belanghebbenden, kan een follow-up aanpak en mogelijke escalatiemaatregelen worden gedefinieerd.

Er kunnen verschillende beslissingen worden genomen, die elkaar niet uitsluiten:

- de verbintenis is beëindigd: a) de voorgeschreven doelstelling is bereikt of b) de dialoog is geen prioriteit van niveau 1 en de doelstelling lijkt niet haalbaar onder de gestelde voorwaarden;
- de inzet blijft: het doel van de dialoog lijkt haalbaar, maar met een verlengde termijn;
- er is een escalatieproces in gang gezet: het doel is niet bereikt, maar er wordt aangenomen dat het nog steeds haalbaar en belangrijk genoeg is om onze inspanningen in een andere vorm voort te zetten. Wanneer het escalatieproces in gang wordt gezet, kan het verschillen, afhankelijk van de voorgeschiedenis (soort betrokkenheid, duur, kwaliteit van de relatie), de context van de dialoog (tijd van het jaar, klant specifiek investeringsbeleid, druk van de markt/media/NGO/klant) of nieuwe kansen die zich voordoen.

In de onderstaande (elkaar niet uitsluitende) escalatiestappen is Candriam bereid om te overwegen:

- deel te nemen aan of een samenwerkingsinitiatief te lanceren met soortgelijke doelstellingen als de vorige dialoog en mogelijk uitgebreid naar het niveau van de bedrijfssector of regio;
- om hun stemrecht uit te oefenen door zich te verzetten tegen voorstellen van het management om hun onenigheid met praktijken of strategische keuzes kenbaar te maken en, uiteindelijk, om deze stemmen bekend te maken voor de jaarlijkse algemene vergadering;
- een individuele dialoog aangaan (bijvoorbeeld nadat ze tegen het management hebben gestemd tijdens de AVA);
- om een aandeelhoudersresolutie te steunen of in te dienen;

- een publieke verklaring afleggen en/of een beleggersverklaring voorlezen op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders om het bewustzijn onder management en aandeelhouders te vergroten;
- een discussiepunt op de agenda van de AVA plaatsen
- de ESG-kwalificatiestatus van de uitgevende instelling veranderen, met mogelijke gevolgen voor desinvestering. De ESG-analyse en rating van de uitgevende instelling worden regelmatig bijgewerkt om rekening te houden met de inhoud van het engagement en de resultaten ervan. Ons ESG-oordeel over de uitgevende instelling en haar geschiktheidsstatus worden dienovereenkomstig bijgewerkt.

Het ESG-team houdt dagelijks toezicht op de engagementactiviteiten, in samenwerking met vertegenwoordigers van de beleggingsteams. Een speciale dynamische database zorgt ervoor dat de verschillende vastleggingsacties kunnen worden getraceerd en gecontroleerd.

5. Verwijzingen naar internationale normen

Het concept van verantwoord beleggen nodigt beleggers uit om alle middelen die ze tot hun beschikking hebben te gebruiken om waarde op lange termijn te creëren voor hun klanten en begunstigden en duurzame voordelen voor de economie, het milieu en de maatschappij. Daartoe houdt Candriam zich aan verschillende gedragscodes en normen en werkt het samen met entiteiten die door hun vaardigheden en/of autoriteit in een positie verkeren om ontwikkelingen in ESG-regelgeving of marktpraktijken te initiëren of te beïnvloeden.

Candriam definieert engagement als de interacties die we hebben over ESG-kwesties, en omvat zowel gezamenlijke engagementinitiatieven als, onder andere, werkgroepen en beroepsverenigingen over verantwoord beleggen.

Alle verklaringen die we hebben ondertekend waarin we ons verbinden aan deze aanvullende principes staan vermeld in ons verslag over onze verplichtingen voor 2022: [voting-and-engagement-report-2022_en.pdf](#) (candriam.com)

Hieronder vind je de verschillende verantwoorde gedragscodes en internationaal erkende standaarden waar Candriam zich aan houdt en/of rekening mee houdt in haar analyse, evenals de indicatoren, methodologieën en gegevens die gebruikt zijn om hun afstemming op de IAP's en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te onderzoeken, indien relevant.

I. Internationale klimaatnormen

i. *Initiatief Net Zero Vermogensbeheerder*

PAI gedekt:

Broeikasgasemissies (PAI 1), Koolstofvoetafdruk (PAI 2), Broeikasgasintensiteit van bedrijven waarin wordt geïnvesteerd (PAI 3), Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van fossiele brandstoffen (PAI 4), Aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en -productie (PAI 5), Intensiteit energieverbruik per klimaatsector met grote impact (PAI 6).

Indicatoren, methodologie en gegevens:

In november 2021 heeft Candriam decarbonisatiedoelstellingen vastgelegd door toe te treden tot het initiatief *Net Zero Asset Managers*. Met dit engagement wil Candriam haar investeringstraject op één lijn brengen en bijdragen tot de doelstelling van koolstofneutraliteit tegen 2050. Als onderdeel van dit engagement hebben we 3 methodes geselecteerd om de afstemming van onze investeringen op de *Net Zero* doelstelling aan te tonen:

- Vermindering van de emissie-intensiteit: vermindering van de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit (WACI) van de portefeuille met 50% tussen 2019 en 2030.

Candriam wil de uitstoot van broeikasgassen door een deel van haar beleggingsportefeuille tegen 2030 met 50% verminderen en uiterlijk in 2050 koolstofneutraal zijn. Daarnaast heeft Candriam de vermindering van broeikasgasemissies gedefinieerd als een belangrijke doelstelling voor financiële producten die onder artikel 9 vallen, tenzij dit niet relevant is voor beleggingsstrategieën die een specifieke sociale of milieudoelstelling nastreven waarvoor we andere indicatoren gebruiken.

- Afstemming op temperatuur: de portefeuilletemperatuur verminderen tot minder dan 2°C tegen 2030.

De methodologie is gebaseerd op een fundamentele en toekomstgerichte analyse, toegesneden op elke sector, waarin sectorale ontcolingstrajecten worden gemodelleerd op basis van IPCC-scenario's en sectorale trajecten van het IEA. Dit is een gedetailleerde beoordeling van de specifieke klimaatprestaties van elke uitgevende instelling, met inbegrip van prestaties in het verleden, het heden en de toekomst in termen van broeikasgasemissies, evenals een analyse van het vermogen van de onderneming om haar klimaatdoelstellingen te halen, met bijzondere aandacht voor haar bestuur, strategie en investeringsplannen. Klimaatindices worden gebruikt als invoergegevens voor het berekenen van de portfoliotemperatuur (zie volgende sectie).

- EU-klimaatbenchmark: de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit (WACI) van de portefeuille verlagen tot onder de Parijs-benchmark (PAB) van het fonds.

Fondsen waarvan de gewogen koolstofintensiteit lager is dan de WACI van hun relevante benchmarkindex die is afgestemd op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, worden geacht al te zijn afgestemd op een koolstofneutraal pad.

Voor meer informatie over de toepassing van onze klimaatstrategie verwijzen we naar ons speciale [document](#), dat ook beschikbaar is op onze [website](#) onder de titel "Candriam policies".

ii. Andere initiatieven van bedrijven op het gebied van klimaat

Inzet	ESG	Toegetrede / ingeschre ven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
Klimaatactie 100+	E	23/10/2017	PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i> PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i> PAI 3. <i>Emittent BKG-intensiteit</i> PAI 4. <i>Blootstelling aan sector fossiele brandstoffen</i> PAI 5. <i>Hoge niet-hernieuwbare energie</i> PAI 6. <i>Energie-intensiteit per impactsector</i> PAI 7. <i>Activiteiten die de biodiversiteit in gevaar brengen</i> PAI 8. <i>Emissies naar water</i>	Deze samenwerking is een vijfjarig initiatief van de PRI in samenwerking met verschillende andere netwerken - <i>Asia Investor Group on Climate Change</i> (Azië), <i>Ceres Investor Network on Climate Risk and Sustainability</i> (Noord-Amerika), <i>Investor Group on Climate Change</i> (Australië/Nieuw-Zeeland) en <i>Institutional Investor Group on Climate Change</i> (Europa). Door samen te werken met meer dan 100 van 's werelds grootste bedrijven die gassen uitstoten, is het de bedoeling om de uitstoot te verminderen, de klimaatgerelateerde financiële verslaggeving te versterken en het bestuur over de risico's van klimaatverandering te verbeteren.
Wereldwijde banken_Climate Change & Biodiversity (Shareaction-led)	E	02/07/2021	PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i> PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i> PAI 3. <i>Broeikasgasemissie Intensiteit</i> PAI 4. <i>Blootstelling aan sector fossiele brandstoffen</i> PAI 5. <i>Hoge niet-hernieuwbare energie</i> PAI 6. <i>Energie-intensiteit per impactsector</i> PAI 7. <i>Activiteiten die de biodiversiteit in gevaar brengen</i> PAI 8. <i>Emissies naar water</i>	Dit initiatief is volledig in lijn met de doelstellingen van de IIGCC-werkgroep voor financiële diensten, waarvan wij lid zijn. In de brief wordt banken gevraagd om 1. vóór hun AVA van 2022 klimaatdoelstellingen voor de korte termijn (5-10 jaar) te publiceren voor alle relevante financiële diensten. 2. in hun klimaatstrategie de resultaten op te nemen van het IEA-scenario <i>Net-Zero</i> en/of een ander 1,5C-scenario met geringe overschrijding en minimaal gebruik van negatieve emissietechnologieën. 3. Geleidelijke uitbanning van steenkool tegen 2030 in OESO-landen en tegen uiterlijk 2040 in niet-OESO-landen. 4. Ervoor zorgen dat hun jaarrekeningen worden opgesteld op basis van een 1,5°C-scenario. 5. Zich inzetten voor de bescherming en het herstel van de biodiversiteit. Veel van deze verzoeken zijn in lijn met de oproep van het COP26-team aan particuliere financiële instellingen en de verwachtingen van het IIGCC aan banken met betrekking tot klimaatverandering.
Net Zero Volmachtadvies - IIGCC Beleggersbrief aan volmachtadviseurs	E	11/11/2021	PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i> PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i> PAI 3. <i>Emittent BKG-intensiteit</i> PAI 4. <i>Blootstelling aan sector fossiele brandstoffen</i> PAI 5. <i>hoge niet-hernieuwbare energie</i> PAI 6. <i>Energie-intensiteit per impactsector</i>	IIGCC brief aan proxy voting service providers waarin hen wordt gevraagd een reeks proxy voting oplossingen te ontwikkelen voor beleggers die zich inzetten voor een broeikasgasemissie van nul in 2050 en zich publiekelijk te verbinden aan het zo snel mogelijk ondersteunen van net zero beleggen.
2022 - IIGCC Banken Engagement	E	02/01/2022	PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i> PAI 2. <i>Carbon footprint</i> PAI 3. <i>Emittent BKG-intensiteit</i> PAI 4. <i>Blootstelling aan sector fossiele brandstoffen</i> PAI 5. <i>Hoge niet-hernieuwbare energie</i> PAI 6. <i>Energie-intensiteit per impactsector</i>	Nadat we sinds 2020 deelnamen aan de werkgroep voor de bankensector van het IIGCC, hebben we besloten om een actievere rol te spelen en vanaf 2022 deel te nemen aan de bijbehorende verplichtingen. Dit samenwerkingsinitiatief is bedoeld om banken te begeleiden op hun weg naar net nul. De universitaire partner in dit project is het <i>Transition Pathway Initiative</i> (TPI). Het IPT-evaluatieraamwerk wordt gebruikt als uitgangspunt om de strategie en prestaties van de banken bij de overgang naar netto nul te bespreken.

iii. Andere klimaatverbintenissen met landen

Inzet	ESG	Toegetreden / ingeschreven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
2022 Australië Soevereine engagement voor klimaat	E	01/05/2022	PAI 15. <i>Soevereine BKG-intensiteit</i>	Het algemene doel van het initiatief is dat de Australische regering alle mogelijke stappen onderneemt om de klimaatverandering te beperken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs en, in het bijzonder, een temperatuurdoelstelling van 1,5°C. De verbintenis heeft betrekking op 3 gebieden: 1. Overgangsrisico's en -kansen (1,5°C en <i>Net Zero Pathways</i>) 2. Fysieke risicobeoordeling (is nog niet gedaan in Australië) Fysieke risicobeoordeling (is nog niet gedaan in Australië) 3. Marktonwikkelingen (duurzame financiering, openbaarmaking, taxonomie, groene obligatie-initiatieven). Het initiatief streeft naar samenwerking met verschillende Australische federale regeringsdepartementen, -agentschappen en -entiteiten, staatsregeringen en een reeks belanghebbenden.
2022 Verklaring van wereldwijde investeerders aan regeringen over de klimaatcrisis	ES	06/07/2022	PAI 15. <i>Soevereine BKG-intensiteit</i> PAI 16. <i>SOV Sociale schending landen</i>	Het World Investor Statement 2022 neemt de centrale thema's van het World Investor Statement 2021 over, namelijk de dringende noodzaak om snel en onmiddellijk actie te ondernemen om de klimaatcrisis aan te pakken. Naar aanleiding van de nieuwe toezeggingen die de regeringen tijdens de COP26 in Glasgow hebben gedaan, is de verklaring op drie belangrijke gebieden versterkt: - Ervoor zorgen dat de doelstellingen die regeringen voor 2030 hebben vastgesteld, afgestemd zijn op de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C. - Regeringen uitnodigen om deadlines vast te stellen voor het uitfasen van kolengestookte energie. - Focus op de relatie tussen klimaatverandering en kwetsbare ecologische, sociale en economische systemen (waaronder voedsel en landbouw, energie, watervoorraden, natuur, biodiversiteit en bossen) en de noodzaak voor regeringen om ervoor te zorgen dat hun acties volledig rekening houden met de mogelijke gevolgen voor ecosystemen, individuen, werknemers en gemeenschappen.

II. Internationale normen voor biodiversiteit

Inzet	ESG	Toegetreden / ingeschreven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
Plastic oplossingen voor investeerders	ES	01/06/2018	PAI 7. <i>Activiteiten die de biodiversiteit in gevaar brengen</i> PAI 8. <i>Emissies naar water</i> PAI 9. <i>Verhouding gevaarlijk afval</i> PAI 11. <i>Ontbreken van Global Compact-processen</i>	Dit initiatief is medio 2018 van start gegaan. Het is bijeengeroepen door <i>As You Sow</i> en roept op tot een vermindering van het gebruik van plastic, betere inzamelings- en recyclingkanalen en de ontwikkeling van duurzame alternatieven voor plastic verpakkingen. De eerste verklaring vormt het kader voor toekomstige afspraken met mondiale consumentenorganisaties. Candriam heeft deelgenomen aan het opstellen van deze verklaring. Candriam heeft zich ook aangesloten bij het initiatief als actieve deelnemer aan het engagement, gericht op verschillende wereldwijde consumentenbedrijven.
Wasmachine Kunststof Microvezelfilters Initiatief.	E	10/12/2020	PAI 7. <i>Activiteiten die de biodiversiteit in gevaar brengen</i> PAI 8. <i>Emissies naar water</i>	In samenwerking met de Britse wetenschappelijke liefdadigheidsinstelling <i>Marine Conservation Society</i> (MCS), lanceren institutionele beleggers een programma om fabrikanten van huishoudelijke en commerciële wasmachines ertoe te bewegen standaard filters te installeren om te voorkomen dat plastic microvezels in de mariene ecosystemen van de wereld terecht komen.
FAIRR Biodiversiteit - Afval en vervuiling	E	25/10/2022	PAI 7. <i>Activiteiten die de biodiversiteit in gevaar brengen</i> PAI 8. <i>Emissies naar water</i> PAI 9. <i>Verhouding gevaarlijk afval</i>	FAIRR (een stichting waarvan we lid zijn en die zich inzet voor acties in verband met de agrovoedingsindustrie en waarmee we hebben samengewerkt op het gebied van antibiotica / duurzame eiwitten / landbouw en klimaat) heeft besloten om 3 engagementsinitiatieven te lanceren in verband met biodiversiteit. De eerste zal zich richten op afval en vervuiling, de tweede op landbeheer en gebruik van hulpbronnen (2023) en de derde op verandering van land- en zeebestemming (2023). Deze eerste campagne over afval en vervuiling richt zich op veehouders en agrochemische bedrijven.
COP15 Verklaring van de ondertekenaars van de financiële sector	E	25/11/2022	PAI 15. <i>Soevereine BKG-intensiteit</i>	150 financiële instellingen, die samen meer dan \$ 24 miljard aan beheerd vermogen vertegenwoordigen, hebben de wereldleiders opgeroepen om tijdens de Conferentie van de Verenigde Naties over Biodiversiteit (COP15) een ambitieus mondiaal kader voor biodiversiteit voor de periode na 2020 aan te nemen. Gecoördineerd door de Principles for Responsible Investment (PRI), gesteund door de Verenigde Naties, het United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) en de <i>Finance for Biodiversity Foundation</i> , roept de verklaring regeringen over de hele wereld op om een wereldwijd kader voor biodiversiteit na 2020 aan te nemen, zodat economische spelers, waaronder financiële instellingen, actie ondernemen om het verlies van natuur een halt toe te roepen en om te buigen. Investeerders roepen regeringen op om binnen het mondiale biodiversiteitskader voor de periode na 2020 maatregelen te nemen die een duidelijk mandaat vaststellen voor het afstemmen van geldstromen op het behoud van de mondiale biodiversiteit, zoals artikel 2.1(C) heeft gedaan onder de Overeenkomst van Parijs.

III. Principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

i. Normatieve analyse van Candriam

Candriam onderschrijft de principes die in deze internationale standaarden zijn vastgelegd en die een essentiële referentie vormen voor haar beleid van normatieve uitsluitingen. Uitsluitingen van uitgevende instellingen die deze principes schenden, worden als essentieel beschouwd op het niveau van de entiteit.

PAI gedekt:

Schendingen van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO (PAI10).

Indicatoren, methodologie en gegevens:

Bepaalde financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 8 en al onze financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 9 sluiten emittenten uit die geacht worden een of meer principes van het United Nations Global Compact te schenden. Inbreuken worden dynamisch beoordeeld, op basis van goed gedocumenteerd bewijs, waarbij rekening wordt gehouden met zowel de impact als de corrigerende maatregelen die de uitgevende instelling heeft genomen.

Afstemming op internationale principes wordt geïmplementeerd via onze normatieve analyse, die een integraal onderdeel is van Candriam's ESG analytisch kader. Het resultaat van deze analyse is de indicator die wordt gebruikt om PAI 10 te controleren. Investerings worden onderworpen aan een diepgaande normanalyse, waarbij wordt onderzocht of emittenten internationale sociale, menselijke, milieu- en anticorruptienormen naleven. Deze normen omvatten het Global Compact van de Verenigde Naties (VN) en de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Daarnaast behoren de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie over de fundamentele beginselen en rechten op het werk en het Internationale Statuut van de Rechten van de Mens tot de vele internationale referenties die in onze analyse zijn opgenomen.

Informatie over werkelijke, vermoede of gerelateerde incidenten of schendingen van internationale standaarden wordt verzameld via extern onderzoek van onze eigen ESG Analyse of MSCI en Sustainalytics, en vervolgens gecombineerd met interne analyse door onze ESG-experts.

Raadpleeg voor meer informatie over de toepassing van onze normatieve analyse ons uitsluitingsbeleid op onze speciale SFDR-pagina: [SFDR | Candriam](#)

ii. Andere initiatieven met betrekking tot de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO

Inzet	ESG	Toegetreden / ingeschreven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
Implementatie van arbeidsrechten in de activiteiten en toeleveringsketen van Amazon	S	08/07/2019	PAI 10. <i>Global Compact en schending OESO</i>	Dit initiatief, geleid door OHMAN en uitgevoerd in het kader van de acties van <i>the Investor Alliance for Human Rights</i> , heeft tot doel een dialoog aan te gaan met Amazon over de arbeidsomstandigheden in zijn eigen activiteiten en op het niveau van de toeleveranciers. Hoewel investeerders verheugd zijn over de vrijheid van vereniging in de gedragscode voor leveranciers van Amazon, willen ze graag weten in hoeverre de code is ontwikkeld om de normen van de ILO-verdragen te weerspiegelen en beter begrijpen hoe de code wordt geïmplementeerd. Ze moedigen Amazon ook aan om een soortgelijke gedragscode voor Amazon op te stellen, die van toepassing is op de eigen activiteiten en werknemers.
CHRB - Investor statement calling on companies to improve Human Rights performance 2020-22	S	10/02/2020	PAI 10. <i>Global Compact en schending OESO</i>	We gebruiken regelmatig de ranglijsten van <i>the Investor Alliance for Human Rights</i> , een initiatief van <i>the Interfaith Center on Corporate Responsibility (ICCR)</i> , in onze analyse of als basis voor engagement. Dit jaar hebben we besloten om een brief te medeondertekenen waarin we onze bezorgdheid uiten over de ranking in de <i>Corporate Human Rights Benchmark (CHRB) 2019</i> . Deze brief werd gestuurd naar elk van de 95 bedrijven in risicosectoren die waren geselecteerd voor opname in de CHRB-ranking en die een score van nul hadden behaald voor de vijf belangrijkste indicatoren. Deze bedrijven kunnen worden blootgesteld aan of in verband worden gebracht met ernstige risico's op het gebied van mensenrechten, waardoor individuen en het bedrijf aanzienlijke risico's lopen. In de brief worden bedrijven daarom gevraagd om aan te tonen dat ze de mensenrechten respecteren. <i>De Investor Alliance for Human Rights</i> en haar leden zullen de voortgang van bedrijven op hun algemene CHRB-scores en in het bijzonder op de due diligence-indicatoren voor mensenrechten monitoren.
Samenwerken aan slavenarbeid door Oeigoeren in de toeleveringsketen	S	16/12/2020	PAI 10. <i>Global Compact en schending OESO</i>	<i>Het Interfaith Center on Corporate Responsibility, de Investor Alliance for Human Rights</i> organiseert in samenwerking met Rathbones een collectieve en gecoördineerde dialoog tussen investeerders en bedrijven over de mensenrechtencrisis in de autonome regio Xinjiang. Deze inzet is gebaseerd op de verantwoordelijkheid van bedrijven (inclusief investeerders) om mensenrechten te respecteren in hun zakelijke activiteiten, in overeenstemming met de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights.
Verantwoordingsplicht van bedrijven voor digitale rechten 2021-22	S	08/07/2021	PAI 10. <i>Global Compact en schending OESO</i>	De Investor Statement on Corporate Responsibility for Digital Rights is een initiatief van <i>de Investor Alliance for Human Rights</i> . Het roept internet-, mobiele telefoon- en telecommunicatiebedrijven (ICT) op om de mensenrechten te respecteren en gebruikt de Ranking Digital Rights (RDR) bedrijfsverantwoordelijkheidsindex van als hulpmiddel om hen te helpen hun bestuursystemen te verbeteren. De RDR beoordeelt 26 van 's werelds machtigste ICT-bedrijven (digitale platforms en telecombedrijven) op hun toezeggingen en beleid op het gebied van vrijheid van meningsuiting en privacy, waaronder massale datalekken en manipulatie van sociale mediaplatforms.
2022 PRI VOORSCHOT - MENSENRECHTEN	S	01/11/2022	PAI 10. <i>Global Compact en schending OESO</i>	Advance is een gezamenlijk managementinitiatief geleid door PRI, waarin institutionele beleggers samenwerken om actie te ondernemen op het gebied van mensenrechten en sociale kwesties. Investeerders gebruiken hun collectieve invloed bij bedrijven en andere besluitvormers om positieve resultaten te behalen voor werknemers, gemeenschappen en de samenleving. De volgende verwachtingen zijn geformuleerd voor bedrijven: Volledige implementatie van de VN-richtlijnen voor bedrijfsleven en mensenrechten (UNGP) - de waakhond voor zakelijk gedrag op het gebied van mensenrechten. Hun politieke engagement afstemmen op hun verantwoordelijkheid om de mensenrechten te respecteren. Meer vooruitgang boeken op het gebied van de ernstigste mensenrechtenkwesties in hun activiteiten en waardeketens. De winnings- en nutssectoren zijn de eerste twee sectoren waarop het initiatief zich richt.

IV. Controversiële internationale wapenstandaarden

Candriam beschouwt de volgende wapens als controversieel: (1) antipersoonsmijnen, (2) clusterbommen, (3) kernwapens, (4) wapens en bepantsering met verarmd uranium, (5) chemische wapens of (6) biologische wapens of (7) witte fosfor.

PAI gedekt:

Blootstelling aan controversiële wapens (PAI14)

Indicatoren, methodologie en gegevens:

Deze wapens zijn geïdentificeerd als controversiële wapens omdat ze veel kritiek hebben gekregen op drie criteria:

- De niet-selectieve aard van wapens op het moment van gebruik: met andere woorden, het gebruikte wapen treft niet alleen militaire doelen, maar veroorzaakt waarschijnlijk ook burgerslachtoffers, schade aan civiele infrastructuur en andere collaterale schade;
- Identificatie als een wapensysteem dat zowel onnodig letsel als onnodig lijden veroorzaakt;
- De mogelijke humanitaire gevolgen van deze wapens op de lange termijn, die een negatief effect kunnen hebben op de menselijke gezondheid en de ontwikkeling en wederopbouw van voormalige oorlogsgebieden kunnen belemmeren.

Om de blootstelling van emittenten aan controversiële wapens te identificeren, werkt Candriam nauw samen met twee externe leveranciers, ISS Ethix en MSCI ESG.

ISS Ethix voorziet Candriam van informatie over de blootstelling van bedrijven aan de meeste controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clusterbommen, verarmd uranium, witte fosfor), met uitzondering van chemische en biologische wapens. ISS Ethix classificeert de blootstelling van bedrijven in drie kleurgecodeerde categorieën:

Signaal	Beschrijving
Rood	<ul style="list-style-type: none">• Waargenomen betrokkenheid
Amber	<ul style="list-style-type: none">• Sterke tekenen van betrokkenheid• Fragmentarische informatie over betrokkenheid
Groen	<ul style="list-style-type: none">• Gevolgen voor het verleden• Implicaties buiten het bereik van de toepasselijke definities• Geen gevolgen

Candriam sluit automatisch alle bedrijven uit die door ISS Ethix als "Amber" en "Red" zijn gemarkeerd. In het geval van een verandering van categorie voor bedrijven die waarschijnlijk een significante impact zullen hebben op onze portefeuilles, zal het ESG-team aanvullende analyses uitvoeren om informatie te verkrijgen voor de rating-evolutie. Na de analyse zal het ESG-team bepalen of de nieuwe rating moet worden toegepast op de portefeuilles van het bedrijf. De uitsluitingenlijst van controversiële wapens wordt twee keer per jaar bijgewerkt.

Als een nieuwe blootstelling wordt geïdentificeerd voor bedrijven met een significante impact op de portefeuilles, kan het ESG-team een aanvullende analyse van het bedrijf uitvoeren voordat de uitsluiting wordt geïmplementeerd.

Raadpleeg voor meer informatie over de toepassing van de uitsluiting van controversiële wapens ons uitsluitingsbeleid op onze speciale SFDR-pagina: [SFDR | Candriam](#)

Deze uitsluitingen zijn in overeenstemming met verschillende internationale normen, die hieronder worden opgesomd:

Wapens categorie	Relevante normen
Antipersoonsmijnen	<i>Mijnenverbodsverdrag</i> , Belgische Mahoux-wet
Biologische wapens	<i>Verdrag inzake biologische wapens</i>
Chemische wapens	<i>Verdrag inzake chemische wapens</i>
Clustermunitie	<i>Conventie over Clustermunitie</i> , Belgische Mahoux-wet
Verarmd uranium, munitie en bepantsering	Belgische Mahoux-wet (<i>verarmd uranium</i>)
Witte fosforwapens	N.V.T.

V. Internationale normen voor corporate governance

Als verantwoordelijke belegger besteedt Candriam bijzondere aandacht aan het beleid, de structuren en de praktijken op het gebied van corporate governance van de bedrijven waarin het namens zijn klanten investeert en de fondsen die het beheert. Candriam gelooft dat goede corporate governance praktijken langetermijnresultaten opleveren voor aandeelhouders.

Corporate governance" kan worden gedefinieerd als "het systeem waarmee commerciële bedrijven worden bestuurd en gecontroleerd. De corporate governance structuur bepaalt de verdeling van rechten en verantwoordelijkheden tussen de verschillende deelnemers in het bedrijf, zoals de raad van bestuur, het management, de aandeelhouders en andere belanghebbenden, en de regels en procedures voor het nemen van beslissingen over de zaken van het bedrijf. Op die manier biedt het ook de structuur voor het bepalen van de doelstellingen van het bedrijf, de middelen om die doelstellingen te bereiken en de prestatiecontroles.

Candriam's benadering van corporate governance is gebaseerd op internationaal erkende standaarden, in het bijzonder de principes gedefinieerd door de OESO, de SRD II, en door *het International Corporate Governance Network (ICGN)*.

De onderstaande tabel toont de engagementsinitiatieven die corporate governance bevorderen in lijn met het beleid van Candriam.

Inzet	ESG	Toegetreden / ingeschreven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
30pct Club FR	SG	11/07/2022	PAI 13. <i>Genderdiversiteit bestuur</i>	De 30% Club is een wereldwijde campagne om actie te ondernemen voor meer genderdiversiteit in raden van bestuur en hoger management. De campagne werd in 2010 gelanceerd in het Verenigd Koninkrijk, toen slechts 12% van de besturen van FTSE 100 uit vrouwen bestond. De Club is van mening dat genderevenwicht in besturen en in het executive management niet alleen beter leiderschap en bestuur bevordert, maar dat diversiteit en inclusie ook bijdragen aan de algehele prestaties van het bestuur en uiteindelijk aan het verbeteren van de prestaties van bedrijven en hun aandeelhouders.
Phitrust Brief aan de Franse autoriteiten over de verbetering van het wettelijk kader om het indienen van aandeelhoudersvoorstellen in Frankrijk te vergemakkelijken	ESG	11/01/2023	PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i> PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i> PAI 3. <i>Emittent BKG-intensiteit</i> PAI 4. <i>Blootstelling aan sector fossiele brandstoffen</i> PAI 5. <i>Hoge niet-hernieuwbare energie</i> PAI 6. <i>Energie-intensiteit per impactsectieof</i>	In Frankrijk is het indienen van een voorstel een aandeelhoudersrecht dat moeilijk tot uitdrukking te brengen is omdat het wettelijk kader erg restrictief is. De participatiedrempel is 0,5%, wat voor grote caps het aantal aandeelhouders dat een voorstel kan indienen aanzienlijk beperkt of de coördinatie van het co-filingproces extreem complex maakt, aangezien er veel beleggers bij betrokken moeten worden. Bovendien is de deadline erg restrictief en kan het management dat het project niet steunt het recht van de aandeelhouders weigeren zonder gevolgen. De FIR heeft in september 2022 al aanbevelingen in die richting gepubliceerd. Als gevolg hiervan hebben Phitrust en een groep Franse investeerders besloten om een brief met een aantal aanbevelingen te sturen naar de Franse autoriteiten (Ministerie van Financiën en AMF) met het oog op het verbeteren van het Franse juridische kader. Hun verzoek vraagt om een wijziging van de minimumdrempels voor het indienen van een aandeelhoudersvoorstel en stelt een juridische procedure voor in het geval dat een uitgevende instelling een aandeelhoudersvoorstel afwijst en weigert om het voor te leggen aan de volgende algemene vergadering. Candriam heeft deze brief ondertekend.

Disclaimer

Dit document dient uitsluitend ter informatie en vormt geen aanbod om financiële instrumenten te kopen of te verkopen, geen beleggingsaanbeveling of bevestiging van een type transactie, tenzij uitdrukkelijk overeengekomen. Hoewel Candriam de gegevens en bronnen in dit document zorgvuldig selecteert, kunnen fouten of weglatingen niet a priori worden uitgesloten. Candriam kan niet aansprakelijk worden gesteld voor directe of indirecte schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document. De intellectuele eigendomsrechten van Candriam moeten te allen tijde worden gerespecteerd, de inhoud van dit document mag niet worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Disclaimer: In het verleden behaalde resultaten van een financieel instrument of een bepaalde index of beleggingsdienst, of simulaties van in het verleden behaalde resultaten, of voorspellingen van toekomstige resultaten zijn geen betrouwbare indicatoren voor toekomstige resultaten. Brutoresultaten kunnen worden beïnvloed door commissies, vergoedingen en andere kosten. Prestaties uitgedrukt in een andere valuta dan die van het land waar de belegger woont, zijn onderhevig aan wisselkoersschommelingen, met een negatieve of positieve impact op de winsten. Waar dit document verwijst naar een specifieke fiscale behandeling, is deze informatie afhankelijk van de individuele situatie van elke belegger en kan deze veranderen.

Dit document vormt geen onderzoek op beleggingsgebied in de zin van artikel 36, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie. Candriam benadrukt dat deze informatie niet is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter bevordering van onafhankelijk onderzoek op beleggingsgebied, en dat deze informatie niet onderworpen is aan beperkingen die het uitvoeren van transacties voorafgaand aan de verspreiding van het onderzoek op beleggingsgebied verbieden.

Candriam raadt beleggers systematisch aan om het essentiële-informatiedocument, het prospectus en alle andere relevante informatie te raadplegen alvorens te beleggen in een van onze fondsen, met inbegrip van de intrinsieke waarde ("NAV") van de fondsen, via onze website www.candriam.com. Deze informatie is beschikbaar in het Engels of in de lokale talen van elk land waar het fonds goedgekeurd is om op de markt gebracht te worden.

Specifieke informatie voor Zwitserse beleggers: De aangewezen vertegenwoordiger en betaalagent in Zwitserland is RBC Investors Services Bank S.A., Esch-sur-Alzette, filiaal Zürich, Bleicherweg 7, CH-8027 Zürich. Het prospectus, de essentiële beleggersinformatie, de statuten of, indien van toepassing, het beheersreglement, evenals de jaar- en halfjaarverslagen, allemaal op papier, zijn gratis verkrijgbaar bij de vertegenwoordiger en het betaalkantoor in Zwitserland.